

Sygn. akt: I C 219/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie, I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący:	Lidia Kopczyńska
Ławnicy:	Elżbieta Marciniak
Protokolant:	

po rozpoznaniu w dniu 11-10-2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko M. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

orzeka

1. powództwo oddala;

2. odstępuje od obciążenia powoda opłatą sądową, której dotychczas nie uiścił.

Sygn. akt I C 219/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 stycznia 2017 r., M. M. (1) wniósł do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy pozew o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności: postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydziału Cywilnego Rodzinnego Odwoławczego z dnia 18 sierpnia 2016 r. wydanego w sprawie o sygn. akt VI C 946/16, w którym to Sąd ten na czas trwania postępowania sprawy z powództwa M. M. (1) przeciwko M. K. o rozwód postanowił m.in. zobowiązać powoda M. M. (1) dołożenia na rzecz małoletniej córki stron - M. M. (2) kwoty po 1.500,00 zł miesięcznie, płatnej do rąk jej matki – M. K. do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, z odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (pkt 1) oraz postanowił zobowiązać powoda M. M. (1) dołożenia na rzecz pozwanej M. K. kwoty po 2.000,00 zł miesięcznie, płatnej do jej rąk do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, z odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (pkt 2). Powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że powyższe zobowiązania zostały uregulowane przez niego ponad wysokość zabezpieczenia alimentacyjnego, bowiem w miesiącach luty – grudzień 2016 r., przekazał on na poczet uprawnionych łączną kwotę 87.475,93 zł, tym samym jego zobowiązanie w stosunku do żony i małoletniej córki nie może być już egzekwowane.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie do rozpoznania (postanowienie k. 69 akt).

Po przekazaniu sprawy do tutejszego Sądu powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w całości (protokół k. 167 akt).

Pozwana M. K. wносиła o oddalenie powództwa w całości.

Pozwana wskazała, Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o rozwód wydał postanowienie zabezpieczające powództwo przez ustalenie na czas procesu alimentów na nią i małoletnie dziecko M. M. (2). Ponieważ powód nie płaci dobrowolnie ustalonych w postanowieniu alimentów, złożyła wniosek o egzekucję świadczeń do komornika. Zdaniem pozwanej nie zachodzą żadne przesłanki uzasadniające pozbawienia postanowienia wykonalności (pismo k. 108-109 akt).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny::

Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 18 sierpnia 2016 r. w sprawie z powództwa M. M. (1) przeciwko M. K. o rozwód wydał postanowienie odnośnie przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny. Na czas trwania postępowania, Sąd postanowieniem tym zobowiązał powoda M. M. (1) do łożenia na rzecz małoletniej M. M. (2) kwot po 1500 zł miesięcznie płatnych do rąk jej matki M. K. oraz do łożenia na rzecz pozwanej M. K. kwot po 2000 zł miesięcznie. Postanowienie jest prawomocne od dnia 24 listopada 2016 r.. Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem nadał klauzulę wykonalności w dniu 9 grudnia 2016 r. (dowód: kserokopia postanowienia k. 22-24, 132-134 akt).

Na podstawie tego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie Marek Wojtczak prowadzi egzekucję w sprawie Kmp 54/16 (dowód: kserokopie dokumentów k. 25-35 akt).

Sprawa rozwodowa jest w toku. Postanowienie z dnia 18 sierpnia 2016 r. nie zostało zmienione lub uchylone, powód nawet nie złożył wniosku w tym zakresie (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy i zeznań powoda M. M. (1) k. 167-168 akt i pozwanej M. K. k. 168 akt.

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny. Sąd jako wiarygodne ocenił dokumenty, gdyż ich prawdziwość nie budzi wątpliwości. Okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne, natomiast przedmiotem sporu jest ocena prawna zdarzenia.

Sąd zaważył co następuje:

W ocenie Sądu wniesione przez powoda M. M. (1) powództwo przeciwegzekucyjne nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód wskazał jako podstawę prawną swojego roszczenia art. 840 k.p.c., zgodnie z którym to dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście; 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może

być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Droga tego procesu przysługuje dłużnikowi w celu obrony przed postępowaniem egzekucyjnym w wypadku, gdy postępowanie to narusza jego prawa podmiotowe-wynikające z prawa materialnego, a nie gdy zostało naruszone tylko prawo formalne (przepisy prawa egzekucyjnego).

To powództwo można wytoczyć, wtedy gdy tytuł egzekucyjny wyposażony jest w cechę prawomocności (może być nieprawomocny, ale zaopatrzony w rygor natychmiastowej wykonalności).

Niewątpliwym jest, iż postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydziału Cywilnego Rodzinnego Odwoławczego z dnia 18 sierpnia 2016 r. wydane w sprawie o sygn. akt VI C 946/16, zwalczane przez powoda, jest prawomocne. Postępowanie egzekucyjne w sprawie zostało wszczęte, ale nie jest jeszcze zakończone.

Zasadność powództwa z art. 840 k.p.c. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności ocenia się według stanu rzeczy w chwili orzekania.

W rozpoznawanej sprawie nie zaszły żadne ze zdarzeń ujętych w art. 840 k.p.c. Przykładem takowych zdarzeń mogłoby być wykonanie zobowiązania, świadczenie w miejsce wypełnienia, odnowienie czy też potrącenia (sporne). W istocie zarzuty powoda mają na celu obalenie prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego będącego podstawą egzekucji. Zarzuty powoda sprowadzają do gołosłownej polemiki, z niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem.

Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 12 grudnia 1972 r. II PR 372/72 OSP 1973/11/222, który to pogląd Sąd Rejonowy podziela - " powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o przepis art. 840 k.p.c.

Orzeczenie którego pozbawienia wykonalności żąda powód jest tytułem wykonawczym wydanym w toku postępowania o rozwód w trybie zabezpieczenia (tytułem zabezpieczającym). Możliwość złożenia w toku sprawy o rozwód wniosku o zabezpieczenie w postaci żądania przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny wynika z treści 753, 755 i 756 k.p.c..

Na poparcie powyższego należy przytoczyć kilka orzeczeń – Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Katowicach oraz stanowisko doktryny - pozew lub wniosek o zaspokojenie potrzeb rodziny lub o alimenty, przekazany do sądu rozstrzygającego sprawę o rozwód (o separację; o unieważnienie małżeństwa) jest rozstrzygany według przepisów o postępowaniu zabezpieczającym (komentarz do art. 445 k.p.c., red. E. Marszałkowska – Krześ, LEX 2016 r.); pozew o zaspokojenie potrzeb rodziny lub o alimenty oraz wniosek o zabezpieczenie powództwa przekazane sądowi prowadzącemu sprawę o rozwód (o separację; o unieważnienie małżeństwa) należy traktować jak wniosek o dokonanie zabezpieczenia (D. Zawistowski, Postępowanie zabezpieczające. Komentarz. Wybór orzeczeń, Warszawa 2007, s. 178 i n.); natomiast zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2012 r. wydana w sprawie o sygn. akt III CZP 77/12 w sprawie o rozwód Sąd może na wniosek jednego z małżonków orzec o obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia w czasie trwania postępowania potrzeb rodziny (...), zaś Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 10 września 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I ACz 670/14, wskazał, że w sprawie o rozwód sąd na żądanie jednego z małżonków nie może orzec o obowiązku przyczyniania się przez drugiego z małżonków do zaspokajania potrzeb dorosłych dzieci, a orzekając o takim obowiązku względem dzieci małoletnich - winien określić go indywidualnie w stosunku do każdego dziecka.

Zabezpieczenie roszczenia pozwanej M. K. w postaci zobowiązania M. M. (1) do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny przez czas trwania procesu o rozwód, mające swe źródło w postanowieniu z dnia 18 sierpnia 2016 r., wydanym przez Sąd Okręgowy w Warszawie VI Wydział Cywilny Rodziny Odwoławczy w sprawie o sygn. akt VI C

946/16, ma charakter samoistny i niezależny względem orzeczenia kończącego postępowanie w tej sprawie, którym będzie wyrok rozwodowy.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 października 2010 r. wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 59/10 stwierdził, że wykładnia przepisów o zabezpieczeniu w odniesieniu do postępowania w sprawach o rozwód powinna uwzględniać, w stopniu niezbędnym dla zachowania jego celów i zasad, odrębność tego postępowania, wyrażającą się w zakresie zabezpieczenia kosztów utrzymania rodziny, w szczególnym charakterze postanowienia o jego udzieleniu jako postanowienia merytorycznego, rozstrzygającego ostatecznie na czas procesu o objętym nim przedmiocie. Postanowienie to odrywa się od kończącej sprawę o rozwód wyroku i nie podlega w nim weryfikacji, a jego kontrola odbywa się ramach postępowania zabezpieczającego.

Powód miał możliwość skutecznego zaskarżenia przedmiotowego postanowienia wnosząc od niego zażalenie (art. 741 k.p.c.), bądź też zgodnie z art. 742 k.p.c. wystąpić do Sądu Okręgowego z żądaniem uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy w jego ocenie odpadła lub zmieniła się przyczyna zabezpieczenia. Czynności takich jednak nie podjął.

Wniosek przewidziany w art. 742 k.p.c. pełni analogiczną funkcję powództwa przeciwegzekucyjnego o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 k.p.c.) i tym samym wyklucza możliwość jego wytoczenia przez dłużnika. W tej sytuacji powództwo nie mogło być uwzględnione w niniejszym procesie, opartym na art. 840 k.p.c.

Dotychczas powód nie uiścił opłaty sądowej.

Na podstawie art. 113 ust 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.10.90.594 j.t.) Sąd odstąpił od obciążenia powoda kosztami sądowymi, których dotychczas nie uiścił.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

(...)